ОКТЯБРЬ БАЙРАМИ ШАРАФИГА

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

18-йил чиқиши.

№ 183 (4389).

18 СЕНТЯБРЬ

ШАНБА

1971 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

ПАХТАЗОР ХАБАРЛАРИ

ТЕРИМЧИ ҚИЗЛАР ҒАЙРАТИ

Ўрта Чирчиқ районидаги Киров номли совхоз биринчи бўлимидаги Инъомжон Ғужимов бошчилик қилаётган 2-бригада ишчилари бу йил 105 гектар майдонга чигит экиб, зўр эътибор билан парвариш қилдилар.

Ёз бўйи бу бўлимда ғўза қатор ораларига ишлов бериш, озиқлантириш, суғориш каби дала ишлари бир-бири билан боғлаб олиб борилди. Бугунги кунда шу қилинган меҳнат тўкилган пешана терининг самараси кўзга ташланиб турибди. Пахтазорларда олинган мажбуриятни қоплайдиган даражада мўл ҳосил етиштирилди.

Деҳқонлар давлатга гектаридан 30 центнердан «оқ олтин» топшириш учун курашмоқдалар. Ҳозир йиғим-терим ишлари кун сайин авж олмоқда. Р. Асқарова, Х. Шерматова, Х. Орхонова, Б. Тиллаева, Ш. Каримова каби теримчилар кунига 110-120 килограммдан «оқ олтин» териб, хирмонга тўкишяпти. Механизаторлардан Жума Хонғилбоев, Зоҳид Тожимбоев ўртоқлар ҳосилнинг 80 процентини «зангори кема» ёрдамида териб олишга сўз беришган. Машина теримига ажратилган пайкаллар агрегатларнинг равон юриши учун тахт қилиб қўйилган. Эрта-индин пахтазорларда «зангори кема»нинг ҳайқириқлари эшитилади.

А. ҚОДИРОВ.

ҚИЗҒИН ДАМЛАР

Ҳамроқул Эшбеков бошлиқ бригадада йиғим-терим бошлаб юборилди.

— Тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йилини,— дейди Х. Эшбеков, 75 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан давлатга 25 центнердан «оқ олтин» топшириш билан якунлаймиз. Пахта тайёрлаш планини 10 октябрга қадар адо этамиз. Ҳосилнинг 90 процентини машинада терамиз. Машина теримига 50 гектар ер ажратилган. Эрта-индин пахтазорларда «зангори кема»лар жавлон уради.

Сабоҳат Абдуллаева, Саломат Сафарова, Хосият Султонова, Муҳаббат Хоннозова, Марҳамат Умурзоқова каби кўп минг килограммчи қизлар мавсумда 8-10 тоннадан пахта териб беришга аҳд қилишган. Бу чевар теримчи қизларнинг ҳар бири кунига хирмонга 120-130 килограммдан дурдона тўкишмоқда.

Ҳа, Бекобод районидаги Навоий номли колхоз далаларида йиғим-терим ишлари кундан-кун қизиб бормоқда.

Х. ОТАҚУЛОВ.

Барча колхоз ва совхозларда терим машиналарининг икки сменада ишлашига эришайлик. Пахта териш ва тайёрлаш юзасидан белгиланган графикларни ошириб бажарайлик. Теримчиларнинг унумли ишлашлари учун барча шароитларни яратиб берайлик. Ҳар куни йиллик планнинг 3—4 проценти миқдорида ва ундан ҳам ошириб пахта тайёрлаш учун курашингиз.

САМИМИЙ, дўстона вазиятда

Афғонистоннинг Совет Иттифоқидаги элчиси Муҳаммад Ориф Афғонистон подшоси Муҳаммад Зоҳир шоҳ билан малика Ҳумайранинг Совет Иттифоқида бўлиши шарафига 16 сентябрда қабул маросими ўтказди.

Олий меҳмонларнинг сафарида ҳамроҳ бўлиб юрган афғон давлат арбоблари улар билан бирга бўлишди.

Совет томонидан СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосарлари К. Т. Мазуров, Д. С. Полянский ва бошқалар ҳозир бўлишди.

Афғонистон подшоси Муҳаммад Зоҳир шоҳ тўпланганларга қарата нутқ сўзлади. У Совет Иттифоқи раҳбарлари ва барча меҳмонларни қизғин табриклади.

Сўнгра СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний жавоб нутқи сўзлади.

Н. В. Подгорний ўз сўзида совет халқи ва совет мамлакатининг раҳбар арбоблари шаънига айтилган дўстона ва самимий сўзлари учун Муҳаммад Зоҳир шоҳга миннатдорчилик изҳор қилди.

Муҳаммад Зоҳир шоҳ билан Н. В. Подгорний нутқлари қарсаклар билан кутиб олинди.

Қабул маросими самимий, дўстона вазиятда ўтди.

(ТАСС).

400.000 ТОННА ПАХТА УЧУН

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТЕРИШ ВА ДАВЛАТГА ТОПШИРИШ БЎЙИЧА ШУ ЙИЛ 17 СЕНТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Процент ҳисобида)

Биринчи стун — районлар, иккинчи стун — бир кунда тайёрлангани, учинчи стун — мавсум бошидан бери, тўртинчи стун — шу жумладан машина билан бир кунда терилган пахта, бешинчи стун—мавсум бошидан бери.

Бекобод	3,00	19,71	3,25	15,91
Ўрта Чирчиқ	3,33	17,65	3,58	15,01
Пискент	2,25	13,58	1,81	6,64
Янгийўл	1,50	12,11	0,56	1,35
Бўка	2,12	10,95	2,02	7,27
Юқори Чирчиқ	3,17	10,80	4,82	12,15
Оққўрғон	1,70	7,70	1,58	4,53
Оржоникидзе	1,75	5,70	—	—
Область бўйича	2,32	12,97	2,24	8,37

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ЧОРВА ОЗУҚАСИ ТАЙЁРЛАШ БЎЙИЧА ШУ ЙИЛ 17 СЕНТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Топшириққа нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи стун — районлар, иккинчи стун — силос, учинчи стун— дағал хашак, тўртинчи стун — сенаж.

Оққўрғон	102,3	72,2	59,3
Бекобод	100,5	59,5	67,3
Бўстонлиқ	61,2	49,5	26,2
Бўка	113,4	53,7	57,5
Юқори Чирчиқ	94,7	60,3	26,0
Калинин	88,8	46,5	52,5
Оржоникидзе	70,4	78,2	89,8
Пискент	98,6	41,1	76,2
Ўрта Чирчиқ	79,3	46,5	36,9
Янгийўл	80,6	41,4	38,7
Область бўйича	89,3	60,3	51,0

ГФР ФЕДЕРАЛ КАНЦЛЕРИ В. БРАНДТ СОВЕТ ИТТИФОҚИГА КЕЛДИ

СИМФЕРОПОЛЬ, 16 сентябрь (ТАСС). Илгари ўзаро келишиб олинганига мувофиқ Германия Федератив Республикасининг федерал канцлери В. Брандт КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев билан учрашмоқ учун бугун Қримга келди.

Симферополь аэродромида В. Брандтни Л. И. Брежнев кутиб олди.

Л. И. Брежнев билан В. Брандт Симферопольдан Қримнинг Қора денгиз соҳилига, Ореанда районига бордилар.

Шу куни кечқурун Л. И. Брежнев В. Брандт билан суҳбатлашди.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА КАНОП ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 17 СЕНТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи стун — районлар, иккинчи стун—бир кунлик усиш, учинчи стун—мавсум бошидан бери.

Ўрта Чирчиқ	1,2	128,2
Янгийўл	3,0	92,1
Юқори Чирчиқ	2,9	80,4
Бўстонлиқ	1,9	78,0
Оққўрғон	2,1	66,1
Область бўйича	2,4	75,9

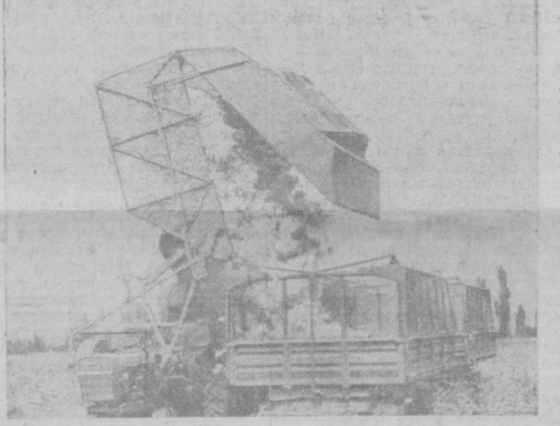

ХИРМОНГА барака киритаётган механизаторлар далаларда янада ғайрат билан меҳнат қилишмоқда. Ҳар бир механизатор ўз зиммасига оширилган мажбурият олган. Кунлик суръат шу азаматларнинг меҳнати билан кўтарилляпти. Суратларда: далаларда жавлон ураётган механизаторлардан, Оққўрғон районидаги Свердлов номли колхознинг пешқадам механизатори А. Музаффаров, Ўрта Чирчиқ районидаги «Полярная звезда» колхози даласида машина терими, Оққўрғон районидаги «Ленинобод» колхозининг илғор механизатори Ш. Нурматжонов, шу колхоз даласида терилган пахта прицепларга юкланмоқда.

А. АБАЛЯН фотолари.

ИЛҒОРЛАРГА КЎЧМА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

Область партия комитети ва область ижроия комитети районлар, колхозлар ва совхозлар ўртасида пахта йиғим-терими юзасидан бошланган социалистик мусобақанинг 1971 йил 16 сентябргача бўлган якунларини кўриб чиқди.

Область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи **Бекобод** районида (район партия комитетининг секретари **Махсумов**, район ижроия комитетининг раиси **Хатамов**, район комсомол комитетининг секретари **Нурматова**, район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи **Чолаков**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг раиси **Султонов**, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлаш ва сифатини аниқлаш бош инспектори **Убайдуллаев** ўртоқлар) қолдирилди. Район пахта тайёрлаш планини мавсум бошидан бери 16,71 процент, шу жумладан машина терими планини 12,66 процент бажаришга эришиб, беш кунликда 11,22 процент, шу жумладан машина теримида 10,44 процент ўсишга эришган.

Область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи Бекобод районидаги **«Ленинград»** совхозида (директори **Ортиқов**, партия ташкилотининг секретари **Хожимирзаев**, ишчилар комитетининг раиси **Нурматов**, бош агрономи **Ширинов**, бош инженери **Умиров** ўртоқлар) қолдирилди. Совхоз пахта тайёрлаш планини 48,55 процент, шу жумладан машина терими планини 50,50 процент бажариб, беш кунликда 28,15 процентга, шу жумладан машина теримида 27,0 процент ўсишга эришган.

Область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи Ўрта Чирчиқ районидаги **Охунбобоев номли колхозга** (колхоз раиси **М. Рўзиматов**, партия ташкилотининг секретари **М. Пўлатов**, бош агрономи **Э. Исоқов**, механизация бўйича раис ўринбосари **Тян** ўртоқлар) берилди. Колхоз пахта тайёрлаш планини 38,99 процент, шу жумладан машина терими планини 30,83 процент бажариб, беш кунликда 26,69 процент, шу жумладан машина теримида 24,92 процент ўсишга эришган.

Қизил байроқ Пискент районидаги Ленин номли колхоздан олиб берилди.

Область партия комитети, область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи Бекобод районидаги **«Победа» колхозига** (раиси **Қўзибоев**, партия ташкилотининг секретари **Рисбоев**, бош агрономи **Султонов**, механизация бўйича раис ўринбосари **Қўшбоев** ўртоқлар) берилди. Колхоз пахта тайёрлаш планини 34,23 процент, машина терими планини 49,56 процент бажариб, беш кунликда 23,06 процент, шу жумладан машина теримида 37,34 процент ўсишга эришган.

Қизил байроқ шу райондаги Навоий номли колхоздан олиб берилди.

Йил натижалари бўйича ишлаб чиқилган шартларга мувофиқ йиғим-теримда намуна кўрсатган механик-ҳайдовчилар ва социалистик мусобақа ғолибларини мукофотлаш учун Бекобод районига, Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхозга, Бекобод районидаги «Победа» колхозига ва «Ленинград» совхозига биттадан енгил машина ажратилди.

Тошкент трикотаж фирмасида бешйилликни тўрт йилда адо этиш ташаббуси кенг қулоч ёйган. Тўқишйигириш цехининг илғор ишчиси Нури Эргашева ҳам зиммасига оширилган мажбурият қабул қилиб, смена нормасини бир ярим бараварга етказиб бажармоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

ПАХТАНИ МАШИНАДА СИФАТЛИ ТЕРАЙЛИК

Областимиз пахтакорлари тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йилида давлатга 400 минг тонна «оқ олтин» топшириш ва 250 минг тонна пахтани машинада териш мажбуриятини олишган.

Областда пахта териш машиналари бункеридан тўкилган «оқ олтин» 1970 йилда 136,7 минг тоннани ташкил этди. Айрим пахтакор районлар бу соҳада юқори кўрсаткичларга эришдилар. Оққўрғон районидаги колхоз ва совхозлар жаъми ҳосилнинг учдан икки қисмидан кўпроғини, Бўка район пахтакорлари ҳосилнинг 61 процентини «пўлат этак»ларда териб олдилар.

Бу йилги социалистик мажбуриятнинг муваффақиятли бажарилишида терим агрегатларининг ҳиссаси янада катта бўлади.

Афсуски, айрим колхоз-совхозларда мавжуд имкониятлардан етарли фойдаланилмаётир. Ўтган йили областимиз хўжаликлари ихтиёрида бўлган 3845 та пахта териш машинасидан 130 таси йиғим-терим мавсумида қатнашмади. Бинобарин, 7 минг тоннага яқин «оқ олтин» «зангори кема» бункерларидан тўкилмади. Ҳар бир машинада ўртача териб олинган пахта миқдори етарли бўлмади. Масалан, Бекобод, Янгийўл районларида бир машина билан териб олинган пахта ўртача 29—34 тоннани ташкил этди, холос. Ана шу районлардаги хўжаликлар терим агрегатларидан фойдаланиш даражасини Оққўрғон, Пискент, Ўрта Чирчиқ районларидаги колхоз ва совхозлар эришган даражага етказганларида эди, яна 20 минг тонна «оқ олтин» пўлат этаклардан тўкилган бўларди.

Шуни ҳам айтиш керакки, юқоридаги илғор районларнинг хўжаликлари ҳам бу соҳадаги мавжуд имкониятлардан тўла фойдаланмадилар. 1970 йилда машиналар билан териб олинган пахта 1967 йилга нисбатан ўртача ҳар бир машинага 7—8 тоннага камайиб кетганлиги фикримизнинг далилидир.

Бу ажойиб агрегатлардан унумли фойдаланиш учун пахтакор хўжаликлар ўз шароитларига мувофиқ ғўзаларни аввало машинабоп қилиб ўстиришлари, ўсимликни бегона ўтлардан тозалашлари, дефолиацияни ўз вақтида сифатли қилиб ўтказишлари зарур. Шунингдек, теримчилар меҳнатини намунали ташкил этиш, иш ҳақи системасидан тўғри фойдаланиш, траспортдан фойдаланишни яхши йўлга қўйиш ва бошқа шу каби ташкилий иқтисодий масалаларни амалга ошириш, шу билан бирга машинада терилган пахтанинг юқори сифатли бўлишига алоҳида эътибор бериш керак, чунки пахтанинг сифати хўжаликнинг иқтисодий қудратини оширишда катта роль ўйнайди. Бироқ, кейинги йилларда ана шу муҳим масалага жиддий эътибор берилмаётир.

Маълумки, 1971 йил ҳосилидан бошлаб, машина ва қўл билан терилган пахтанинг сортини, ифлослигини, намлигини аниқлаш бўйича янги стандарт кучга киради. Шунга мувофиқ машинада терилган пахта икки группага ажратилади: биринчи группага I, II-машина терими ва подбор киради ҳамда биринчи сорт баҳоси билан ҳақ тўланади. Иккинчи группага эса, кўрак териш машинасида ва подбор механизмларида териб олинган пахта киради ва тўртинчи сортга қабул қилинади ҳамда шунга мувофиқ ҳақ тўланади.

СССР Давлат стандартлаш комитети томонидан тасдиқланган бу тадбир пахтанинг сифатини ошириш, унинг намлиги ва ифлослигини камайтиришни таъминлайди. Шуни алоҳида қайд этиш керакки, пахтанинг сифати йиғим-терим мавсумини намунали ўтказишда кўп жиҳатдан муҳимдир. Жумладан, дефолиацияни ўз вақтида сифатли ўтказиш, машина билан териладиган пайкалларни бегона ўтлардан тозалаш, агрегатларнинг барча қисмларини бекаму-кўст ишлашини таъминлаш, механизаторларнинг моддий манфаатдорлигини ошириш, уларнинг унумли ишлашлари учун нормал маданий-маиший шароит яратиб бериш зарур.

Областимиз пахтакорлари мавжуд имкониятларни ишга солиб зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини муваффақиятли ҳал этиш учун барча техника ва одам кучига эгадирлар. Улар олдиларида турган улкан вазифаларни шараф билан адо этадилар, деб ишонамиз.

А. МЎМИНОВ,
Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик экономика институтининг аспиранти.

СЎНГГИ СОАТДА
ЧЕТ ЭЛ ХАБАРЛАРИ

БЕРЛИН

● Германия Демократик Республикасининг жамоатчилиги халқ палатаси ва округ вакиллари сайловига тайёрланмоқда. Бу сайлов 14 ноябрда ўтказилади. Давлат кенгаши меҳнаткашларнинг кенг иштироки билан ҳамда уларнинг таклифлари асосида ГДРнинг марказий сайлов комиссияси составини белгилади. Аҳоли барча табақаларининг вакиллари комиссия составига ўтди.

ХАНОЙ

● Япония Коммунистик партияси Марказий Комитети президиумининг раиси Кэндзи Миямото бошчилигидаги Япония Компартияси делегацияси Вьетнам Демократик Республикасида дўстлик визити билан меҳмон бўлиб турибди.

НЬЮ—ЙОРК

● Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Хавфсизлик кенгаши Катар давлатини Бирлашган Миллатлар Ташкилоти аъзолигига қабул қилишни ёқлаб, якдиллик билан овоз берди. Хавфсизлик кенгашининг тавсияси билан Бош ассамблея томонидан тасдиқланиши керак.

Хавфсизлик кенгашининг бир қанча аъзолари янги мустақил давлатни табриклаб нутқ сўзладилар.

РИМ

● Туринда Италия Компартиясининг марказий органи «Унита» газетасининг байрами ўтказилмоқда. Бу байрамда Вьетнам Демократик Республикасининг яқинда рўй берган сув тошқини вақтида зарар кўрган аҳолисига ёрдам фонди учун кўп миқдорда маблағ тўпланмоқда.

САНТЬЯГО

● Чили пойтахти марказида бир неча минг кишининг иштироки билан ўтказилган митингда меҳнаткашлар халқ бирлиги ҳукуматини астойдил қўллаб-қувватлаётганликларини билдирдилар. Нотиқлар реакцион кучларнинг қўпорувчилик ишларини қораладилар.

МУСОБАҚА БАЙРОҒИНИ БАЛАНД КЎТАРАЙЛИК

Кеча Тошкент шаҳар партия ташкилоти активининг йиғилиши бўлиб ўтди. Актив йиғилишида шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **С. Р. Расулов** «КПСС Марказий Комитетининг «Социалистик мусобақани ташкил этишни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори ва шаҳар партия ташкилотининг вазифалари» ҳақида доклад қилди.

— Шаҳримиз меҳнаткашлари, — деди докладчи.— барча совет кишилари қатори КПСС XXIV съезди белгилаб берган улкан вазифаларни муваффақиятли адо этиш йўлида бор куч ва имкониятларни тўла ишга солмоқдалар. Тўққизинчи беш йиллик планини муддатидан олдин бажариш юзасидан бошланган умум халқ мусобақаси саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотлари бўйлаб кенг қулоч ёймоқда. Мусобақа қудрати билан шаҳримизда саккиз ойлик топшириқ муддатидан олдин адо этилди. Планга қўшимча равишда 34 миллион сўмлик товар маҳсулоти ишлаб чиқарилди. Ўтган йилнинг шу даврига нисбатан меҳнат унумдорлиги салкам олти процент ўсди.

Тўққизинчи беш йиллик шаҳримизда ажойиб ташаббуслар билан бошланди. Тошкент самолётсозлик заводи фрезерчиси А. Девятова меҳнат унумдорлигини ошириш юзасидан белгиланган беш йиллик планни тўрт йилда бажаришга қарор қилди. Тошкент тўқимачилик комбинати тўқувчилари Л. Казанцева ва Е. Губина эса беш йилликни тўрт йилда бажариш ташаббускори бўлиб чиқдилар. Илғорлар бошлаб берган ташаббус барча жойларда кенг қўллаб-қувватланмоқда.

Айниқса самолётсозлик заводи коллективи бу соҳада бошқаларга намуна бўлмоқда.

Шаҳардаги «Ташкенткабель», «Ташсельмаш», В. И. Ленин номидаги электрон-техника заводлари, «Қизил тонг» тикувчилик фирмаси ва бошқа корхоналарда ҳам эришилаётган муваффақиятлар кун сайин кўпайиб бормоқда.

Бироқ, шуни афсусланиб айтиш керакки, шаҳардаги мавжуд саноат корхоналаридан 25 таси саккиз ойлик планни бажара олмади. «Ўзбексельмаш» заводи ой сайин оқсаб келмоқда. Бу корхонада штурмчиликнинг авж олганлиги натижасида кўплаб бракка йўл қўйилмоқда. Завод партия ташкилоти ва касаба союз комитети меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, давлат планларини бажариш юзасидан бошланаётган мусобақаларни кенг оммалаштирмаяпти. Шундай камчилик электр техника заводида ҳам содир бўлаяпти. Бу корхонада аввалло интизомсизликнинг авжига минганлигини алоҳида таъкидлаш керак. Меҳнат интизомининг бузилиши туфайли ўтган йили 2570 ишчи-соат йўқотилган эди. Бу йил ҳам прогулчилар сони қисқармаяпти.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИ АКТИВИ ЙИҒИЛИШИДАН

Қурилиш ташкилотларида ҳам план топшириқларини бажариш қониқарсиз аҳволда. 153-қурилиш трести йил сайин саноат, турар-жой, маданий-маиший бинолар қурилишини чўзиб келмоқда. Трест раҳбарлари йиғилишларда катта-катта ваъда берадилару, аммо бу ваъдаларнинг устидан чиқмайдилар. Эндиликда биз ишни КПСС Марказий Комитетининг «Социалистик мусобақани ташкил этишни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори асосида уюштириб, умумий юксалишни таъминлаш устида қайғурмоғимиз лозим.

— Районимиз меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг «Социалистик мусобақани ташкил этишни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорини атрофлича муҳокама қилиб чиқдилар,— деди доклад юзасидан музокарада сўзга чиққан Ҳамза район партия комитетининг биринчи секретари Т. Эргашев.— Муҳокама давомида ички имкониятлар тўла ҳисобга олиниб, янги оширилган мажбуриятлар қабул қилинди. Бу ташаббус шаҳар партия комитети бюросида қизғин маъқулланди. Янги мажбуриятга биноан биз ўн ойлик топшириқни 23 октябргача адо этиб, қўшимча 15 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришимиз, йиллик планни эса 20 декабргача бажариб, қўшимча 20 миллион сўмлик маҳсулотни истеъмолчиларга етказиб беришимиз лозим. Сўзимизнинг устидан тўла чиқишимиз учун барча имкониятлар бор. Районда саккиз ойлик топшириқ 104,5 процент бажарилди. Қўшимча 13 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Бу ютуқларга коллективларaро бошланган социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириш билан эришмоқдамиз.

В. И. Ленин номидаги электрон техника заводи партия комитетининг секретари **О. Корасев** социалистик мусобақанинг форма ва методлари ҳақида гапирди. Завод партия ташкилоти мусобақага раҳбарликни тобора яхшилаб бормоқда. Бу ўзининг ижобий натижаларини бераяпти. Ҳозир заводда 1200 киши коммунистик меҳнат зарбдори номини олган. Улар ғайрати билан маҳсулотнинг 96 проценти биринчи тақдим этишдаёқ фойдаланиш учун қабул қилиб олинмоқда. Ҳозир заводда саккиз соатлик ишни етти соатда бажариш учун бошланган мусобақа кенг қулоч ёймоқда.

«Қизил тонг» тикувчилик фирмаси касаба союз комитетининг раиси **М. Акромова**, Октябрь район партия комитетининг биринчи секретари **Т. Содиқов**, 1-уйсозлик комбинати партия комитетининг секретари **Г. Пряников**, область касаба союзлари советининг раиси **Г. Ҳайдарова**, «Миконд» заводи ишчиси **Ф. Муҳаммадхонова** ўртоқлар ҳам партия активи йиғилишида сўзга чиқиб, социалистик мусобақани ташкил этишни янада яхшилаш юзасидан қимматли фикрларни билдирдилар.

Шаҳар партия активи йиғилишида муҳокама қилинган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

Йиғилиш ишида Ўзбекистон КП Тошкент область комитетининг биринчи секретари **М. М. Мусахонов**, Ўзбекистон КП Марказий Комитети оғир саноат ва машинасозлик бўлими мудири **И. Р. Раҳматов**, Тошкент область партия комитетининг секретари **Н. И. Малихин** ўртоқлар иштирок этдилар.

Республика халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида венгриялик дўстларимизнинг замонавий алоқа воситалари кўргазмаси намойиш этилмоқда. Суратда: «Будавокс» акционер жамиятига қарашли кўргазма стендлари. И. ГЛАУБЕРЗОН ва В. СИРОТКИН фотолари.

Коммунистик меҳнат зарбдори Павел Шадриннинг 2-трамвай депосида ишлаётганига 20 йилдан ошиб кетди. Илғор слесарь халқ назоратчиси сифатида ҳам корхонада обрў қозонган. Унинг ўткир нигоҳидан бирон бир камчилик четда қолмайди. Шунга кўра қўлдан чиқарилаётган барча деталлар юқори сифатли бўлмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

ОЛИЙ ЗВЕНОДА ЎҚИШНИ ҚАНДАЙ ТАШКИЛ ЭТИШ КЕРАК?

СИЁСИЙ МАОРИФ ШОХОБЧАСИДА ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИ ОЛДИДАН

Область партия ташкилотларида ҳозир сиёсий маориф шохобчасида янги 1971-1972 ўқув йилига қизғин тайёргарлик кўрилмоқда. Ҳамма звенолар — бошланғич, ўрта ва олий бўғинлардаги сиёсий тўгараклар комплектлаштирилмоқда.

Ўқишни ташкил этишда тингловчиларнинг билими, талаби ва касбига қараб ўрганиладиган фанларни тўғри танлаш муҳим аҳамиятга эга. Айниқса олий звенода назарий семинарларни комплектлаш пайтида баъзи қийинчиликлар содир бўлиб туради.

Кўпинча назарий семинарларни ташкил этишда қандай йўл тутиш керак, қайси фан ёки проблемалар танлаб олинса тўғри бўлади?— деган савол туғилади. Шу сабабдан Ўзбекистон КП Тошкент область комитети сиёсий маориф уйининг методик Совети назарий семинарларни комплектлаш юзасидан қуйидагича маслаҳат беради.

Партия маорифи системасининг олий звеносида, яъни назарий семинарларда ўрганиш учун одатда бир қатор мураккаб, муҳим ва жиддий проблемалардан биттаси танлаб олинади. Чунки, шундай қилинганда семинар ишидан кўзланган мақсадга эришиш мумкин. Ўрганиладиган проблема конкрет бўлса, машғулотларга қизиқиш ортади, ўқувнинг таъсирчанлиги ошади.

Бу масалани тўғри ҳал этмоқ учун проблемаларни танлаш пайтида меҳнаткашларнинг турли гуруҳларининг қизиқиши ва манфаатларини албатта ҳисобга олиш зарур. Масалан, ижодий ташкилотларда ишлайдиган коммунистлар учун бир неча йил мобайнида марксча-ленинча фалсафа, илмий коммунизм ва эстетика проблемаларини изчил ўрганиш мақсадга мувофиқдир. Илмий муассасалар, олий ўқув юртлари, лойиҳалаш-конструкторлик ташкилотларида фан-техника революциясининг фалсафий ва социал-иқтисодий проблемалари катта қизиқиш билан ўрганилади. Бу қизиқиш ва эҳтиёжни шунинг учун ҳам қўллаб-қувватлаш ҳамда қондириш зарурки, фан-техника революцияси проблемалари ҳозирги замон мафкуравий-назарий кураши жараёнида марказий ўринлардан бирини эгаллаб турибди.

Буржуа назариётчилари ва ревизионистлари марксизм-ленинизмга ҳужум қилиш учун янги баҳоналар изламоқдалар, ишчилар синфининг тарихий миссияси ҳақидаги марксча таълимотни, унинг революцион партиясининг ролини инкор этиш пайида бўлмоқдалар, зиёлилар ўртасида ёмон кайфият уйғотишга, ишчилар синфини улардан чеклаб қўйишга, фан ва техникани идеология ва сиёсатдан «озод» қилишга уринмоқдалар. Шу сабабдан бундай антимарксистик концепцияларга фан ва техниканинг ижтимоий тараққиётдаги роли, ишчилар синфи раҳбарлигида дунёни қайта қуриш учун олиб борилаётган умумий курашда меҳнат зиёлиларининг ўрнини тўғри, илмий тушунишни қарши қўйиш айниқса муҳимдир.

Бу вазифани ҳал этишда кенг зиёли кадрларни назарий семинарларга жалб этиш катта роль ўйнайди. Семинарлар тематикасини белгилашда Лениннинг ғоявий меросини ўрганишга алоҳида эътибор бериш керак. Ленин асарлари ҳозирги замоннинг, коммунистик қурилишнинг муҳим проблемалари билан мустаҳкам боғланган ҳолда ўрганилиши зарур.

Ўз-ўзидан равшанки, назарий семинарларнинг тингловчилари КПСС тарихи, сиёсий иқтисод ва фалсафа курсини ўрганиб ва ўзлаштириб бўлган ҳолдагина В. И. Лениннинг айрим асарларини, турли проблемаларни ўрганишга киришиш тавсия этилади.

Янги ўқув йилида партия ва комсомол сиёсий маорифида КПСС XXIV съезди ҳужжатларини чуқур ўрганиш асосий ўрин эгаллашини ҳисобга олиб, Тошкент область партия комитети сиёсий маориф уйининг методик Совети 1971/1972 ўқув йили ва ундан кейинги йилларда назарий семинарларда ўрганиш учун қуйидаги проблемалар тематикасини тавсия этади:

КПСС ТАРИХИ ПРОБЛЕМАЛАРИ БЎЙИЧА

1. СССРда социализм қуришнинг ленинча плани ҳамда унинг тарихий ва халқаро аҳамияти (I ўқув йили).

2. Коммунизм қурилиши даврида Коммунистик партия ролининг ортиб бориши (I ўқув йили).

3. Социалистик революция тўғрисида марксча-ленинча назария ва ҳозирги замон (I ўқув йили).

4. Совет Социалистик республикалари Иттифоқининг ташкил топиши ва ривожланиши — ленинча миллий сиёсатнинг тантанаси (I ўқув йили).

СИЁСИЙ ИҚТИСОД ПРОБЛЕМАЛАРИ БЎЙИЧА

1. КПСС XXIV съезди партиянинг ҳозирги даврдаги иқтисодий сиёсатининг асосий масалалари тўғрисида (I ўқув йили).

2. Ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш — КПСС иқтисодий сиёсатининг туб масаласи (I ўқув йили).

3. КПСС XXIV съезди фан-техника тараққиётини жадаллаштириш тўғрисида (I ўқув йили).

4. КПСС XXIV съезди қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш ва унинг самарадорлигини ошириш тўғрисида (I ўқув йили).

5. Илмий-тадқиқот ва лойиҳалаш-конструкторлик ишларининг самарадорлигини ошириш йўллари (I ўқув йили).

МАРКСЧА-ЛЕНИНЧА ФАЛСАФА ВА ИЛМИЙ КОММУНИЗМ ПРОБЛЕМАЛАРИ БЎЙИЧА

1. Лениннинг фалсафий мероси ва ҳозирги замон (2 ўқув йили).

2. КПСС XXIV съезди буржуазия ва ревизионизм идеологиясига қарши курашнинг муҳим масалалари тўғрисида (2 ўқув йили).

3. КПСС XXIV съезди коммунистик формациянинг пайдо бўлиши ва ривожланиши тўғрисида (2 ўқув йили).

4. Илмий коммунизм (3 ўқув йили).

5. Табиатшуносликнинг фалсафий масалалари (2 ўқув йили).

6. КПСС XXIV съезди партия ва совет давлати ташқи сиёсий фаолиятининг вазифалари тўғрисида (I ўқув йили).

7. Янги кишини шакллантириш — коммунистик қурилишнинг энг муҳим вазифаларидан бири (I ўқув йили).

Сиёсий маориф уйининг методик Совети республика Фанлар академиясининг фалсафа ва ҳуқуқ институти билан биргаликда ана шу проблемаларга қўшимча тарзда методологик семинарлар учун бир қатор ўқув планлари ва программаларни ишлаб чиқмоқда. Юқорида келтирилган проблемалар бўйича область партия комитети сиёсий маориф уйининг тематик кабинетларида назарий семинарлар раҳбарлари учун лекция ва консультациялар уюштириш кўзда тутилган.

Комсомол сиёсий маорифи семинарларининг тингловчилари учун ВЛКСМ Марказий Комитети қуйидаги проблемаларни тавсия этмоқда:

«КПСС XXIV съезди партиянинг ҳозирги босқичдаги иқтисодий сиёсати тўғрисида».

«Фан-техника революцияси, унинг иқтисодий ва социал проблемалари».

«Коммунизм қурилиши даврида ишлаб чиқаришни бошқаришнинг илмий асослари» ва ҳоказолар.

Темалар танлашда шуни ҳисобга олиш керакки, сиёсий маориф уйи партия ўқувининг олий звеносига мўлжаллаб ишлаб чиққан тематик планлар ва программалар, шунингдек комсомол сиёсий маорифи семинарлари учун тавсия этилаётган ўқув планлари тахминийдир. Шу сабабдан партия ва комсомол ташкилотлари назарий семинарларнинг ишини йўлга қўйиш пайтида бу планларга ижобий муносабатда бўлишлари, семинар тингловчиларининг касбкори ҳамда назарий-сиёсий тайёргарлик даражаси, пропагандистлар сонини албатта ҳисобга олишлари зарур.

Агар ушбу тавсияномада келтирилган у ёки бу проблема илгари ўрганиб чиқилган бўлса, у ҳолда КПСС XXIV съезди ҳужжатлари асосида бошқа муҳим проблемаларни танлаб олиб, ўрганишга киришмоқ керак. Семинарларнинг тематикасини белгилаш пайтида 2—3 йилга мўлжалланган проблемалар танланса, мақсадга мувофиқ бўлади.

Ўқув йилини тақсимлаш, проблемаларни ўрганиш навбатини белгилаш пайтида шаҳар ва район партия комитетлари сиёсий маориф кабинетларининг методик Советлари билан келишиб олинса яхши бўлади.

Сиёсий маориф ишларининг муваффақияти кўп жиҳатдан мактаблар ва семинарлар адабиёт, кўргазмали қўлланмалар билан қай даражада таъминланишига боғлиқ. Кейинги йилларда партия маорифининг олий звеноси учун бир қатор дарсликлар чиқарилди. Бироқ бу дарсликлар ва қўлланмалар олий звенонинг ҳаммасини таъминлай олмайди. Бунга сабаб шуки, ўрганиладиган проблемалар тематикаси ва семинарлар сони анча кўпайди. Шунинг учун олий звено пропагандистлари ўқув плани темалари бўйича келтирилган адабиётлар рўйхатидаги китоблар, журналлардан фойдаланишлари керак бўлади.

Ўтган йиллардаги каби бу йил ҳам кўпчилик марказий илмий ва ижтимоий-сиёсий журналлар партия маорифи системасининг олий звеноси пропагандистлари ва тингловчилари учун қатор мақолалар ҳамда консультациялар бериб боради. Масалан, 1971/1972 ўқув йилида семинарлар, партия-хўжалик мактаблари, марксизм-ленинизм университетларининг пропагандист ва тингловчиларига ёрдам тариқасида «Вопросы экономики» журналида «Социалистик ишлаб чиқаришни бошқаришнинг илмий асослари» курси, «Мировая экономика и международные отношения» журналида «Буржуа социал-иқтисодий фикрининг асосий йўналишларини танқид» каби проблемалар бўйича мақолалар, консультациялар эълон қилинади.

КПСС Марказий Комитетининг журнали — «Политическое самообразование» барча звеноларнинг пропагандист ва тингловчиларига кўп ёрдам беради. Хусусан, олий звено учун ёрдам тариқасида журнал «Проблемали назарий семинарлар» рубрикаси остида бир қанча мақолалар босади. Бундан ташқари журнал семинарларнинг раҳбарлари ва тингловчилари учун «Фан-техника революцияси проблемалари», «Илмий атеизм», «Халқаро шарҳловчи семинари», «АҚШ — империалистик реакция маркази» бўлимлари бўйича мақолалар, консультациялар бериб боради.

Ҳозирдан бошлаб у ёки бу проблемани ўрганиш учун қайси журналлар айниқса қўл келишини билиш ҳамда танлаб олиш, ана шу журналларга обуна бўлиш керак.

Область сиёсий маориф уйи Бутуниттифоқ радиоси ва Марказий телевидениенинг «Миллионларнинг ленинча университети» туркумидаги эшиттиришларини ўз ичига олган брошюраларга буюртма берди. Бу брошюралар октябрь ойидан кечикмай етиб келади. Уларни олгач, қунт билан ўрганиб чиқиш зарур.

Сиёсий маориф кабинетлари семинарларда ўрганиладиган тематикаларни белгилаб бўлгач, пропагандист ва тингловчиларга ҳар томонлама ёрдам бериш ҳақида пухта ўйлаб кўришлари лозим, жумладан лекциялар, консультациялар уюштириш, кутубхоналарнинг китоб фондларини зарур адабиётлар билан тўлдириш керак. Шунингдек, сиёсий маориф кабинетлари ҳузурида бўладиган штатсиз консультантлар составини белгилаш, консультациялар графигини тузиб чиқиш зарур.

Пойтахтимизнинг Шота Руставели кўчасида қад кўтараётган 2-тикув фабрикаси биноси қурилиши поёнига етиб қолмоқда «Отделстрой» трестининг 31-қурилиш бошқармаси пардозловчилари ўзаро социалистик мусобақани кучайтириб, суръатга суръат қўшмоқдалар. Суратда: бошқарманинг илғор ишчиси, ойна солувчи Борис Степаненкони кўриб турибсиз. У кунлик топшириқни 140—150 процентга етказиб адо этмоқда.

МИЛИЦИЯ АЪЛОЧИЛАРИ СЛЁТИ

Яқинда Тошкент область ва шаҳар, район ички ишлар бошқармалари милиция хизмати аълочиларининг V слёти бўлиб ўтди. Слётда область ички ишлар бошқармасининг бошлиғи милиция полковниги ўртоқ Ғ. Зокиров доклад қилди.

Ички ишлар бошқармасининг кўп минг кишилик армияси Коммунистик партиямизнинг бир қатор тарихий қарорларини ҳаётга татбиқ эта бориш йўлида астойдил курашдилар ҳамда жиноятчиликнинг барча турларига қарши курашиш ва унинг олдини олиш йўлида бирмунча ишлар қилдилар.

Шуни алоҳида қайд қилиб ўтиш керакки, — дейди ўртоқ Зокиров ўз сўзида, — партия ва ҳукуматимизнинг ҳар қандай кўрсатма ва қарорларини амалга оширишда аввало ва ҳамиша сиз илғорларга милиция хизматининг аълочиларига суянамиз.

Ҳозирги кунда пойтахт область милиция ходимлари сафида 315 милиция хизматининг аълочиси ишламоқда. Булар бизнинг энг ишончли таянчларимиздир. Қатъийлиқ ва қаттиққўллик ҳамда одиллик, кишилар тақдирига чуқур қизиқиш билан қараш, улар қадр-қимматини эъзозлаш, ҳурмат қилиш фазилатлари ҳамиша аълочиларимизнинг ҳамроҳи бўлмоқда.

Сафимизда ўз хизмат вазифасини ҳалол ва виждонан адо этиб келаётган ходимларимиз кўплаб топилади. Жиноят-қидирув бўлимининг ходими М. Хўжаев ва С. Бўрибеков, Холмуҳамедов, Юсупов, Усмонов, Абдуллаев, Тошматов, Соипов, Омонов ўртоқлар номини бугунги слётда ҳурмат билан тилга олсак арзийди. Улар ўзларининг бутун билим ва иш тажрибаларини жойларда жиноятни олдини олиш, яширинган жиноятчиларни ўз вақтида топиб, жавобгарликка тортиш йўлида айниқса жонбозлик кўрсатиб келишмоқда.

Доклад юзасидан музокарада қатнашган Чирчиқ шаҳар ички ишлар бўлимининг бошлиғи Ғ. Исроилов бошқарма ходимлари сафида 30 аълочи хизмат қилаётгани, қолаверса ана шуларнинг хизмати ва билимлари билан шаҳарда жиноятчилик бирмунча камайганлигини айтиб ўтди.

— Мен хизмат қилаётган участкада, — дейди Янгийўл шаҳар ички ишлар бўлимининг участка инспектори милиция аълочиси А. Қурбонов, — етмишдан ортиқ ташкилот бор, ўн мингдан ортиқ аҳоли яшайди. Мен асосан участкада тинчликни таъминлаш учун жамоатчиликка таяниб иш олиб бораман. Ҳозир саккизта корхона ишчилари, комсомол ва касаба союз активларидан иборат жиноятни олдини олиш группалари тузилган. Бундан ташқари, участкада 10 дружина ва 13 та ўртоқлик судлари ишлаб турибди. Бу жамоатчилик группалари жиноятчиликни олдини олиш ва уларга қарши курашда бизнинг асосий таянчларимиз бўлиб хизмат қилишмоқда.

Орджоникидзе район ички ишлар бўлими бош инспектори Х. Насриддинов слёт қатнашчиларига районда чайқовчиликка қарши олиб борилаётган профилактик ишлар ҳақида гапириб берди.

Музокарада сўз олган Оққўрғон район ички ишлар бўлимининг бошлиғи Я. Норбеков, Олмалиқ шаҳар ички ишлар бўлимига қарашли ОВО бошлиғи М. Султонов, милиция ветерани Ғ. Муҳамедов ва область ички ишлар бўлими, жиноят қидирув бўлимининг бошлиғи С. Черний ўртоқлар жиноятнинг олдини олиш ва уларга нисбатан муросасизлик билан кураш олиб боришда кенг жамоатчилик катта роль ўйнаётганлиги, бу ишга жамоат кенг жалб қилинган жойларда иш яхши бораётгани, тинчлик-осойишталик ҳукм сураётгани ҳақида тўхталиб ўтишди.

Слёт қатнашчилари КПСС XXIV съезди қарорларини изчиллик билан амалга ошириб бориш учун ҳар бир ходимнинг ўз постида хизматни аъло даражада бажаришга қаратилган мурожаат қабул қилишди.

ФАН ва ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

ХОТИРАЛИ ТЕЛЕФОН

«Элетап» деб аталган бу электрон телефон аппарати шаҳар АТСидан тез-тез чақирилиб турадиган 60 тагача етти хонали номерларни хотирасида сақлаб қолиш «қобилияти»га эга. Бунинг учун дискани узоқ бураб турилмайди; аппарат панелидаги 30 та клавишидан бири босилса бас, шу заҳоти алоқа боғланади. Овоз эса телефон аппаратига ўрнатилган мослама орқали кучайтириб берилади.

Чақирилаётган абонент номери банд бўлса, клавишани қайта босиш шарт эмас. Аппарат бир неча секунддан кейин ўзи такрорий чақиради. У бир вақтнинг ўзида икки суҳбатчи билан сўзлашиш имконини беради.

Ажойиб аппаратнинг тажриба намунаси ижобий баҳо олди. Ҳозир улар Перьм телефон заводида тайёрланмоқда.

ТЕПЛИЦА-КОМБИНАТ

Москва яқинида жойлашган «Московский» совхоз-комбинатида қурилган улкан теплицанинг биринчи навбати ишга туширилди. У 36 гектар майдонни ишғол этади. Унда бир нечта теплицалар жойлашган. Ҳар бирининг майдони бир гектарга тенг. Улар техника ва автоматика жиҳозларига ҳам эга.

Биринчи йили теплица комбинатида 7 минг тоннадан зиёдроқ сабзавот етиштирилди. Кейинчалик йилига 16-18 минг тоннадан ҳосил олинади.

Бундай теплицалар мамлакатимизнинг Ленинград, Симферополь, Кировобод, Кисловодск шаҳарлари яқинида ҳам қурилади.

Рустам Ширмамедов 6-трестнинг 70-қурилиш бошқармасида ғишт терувчи бўлиб ишлайди. Оташқалб йигит шу кунларда тезкорлик билан олиб бораётган «Шимол 1—1» турар-жой массиви қурилишида жонбозлик кўрсатмоқда. У кунлик топшириқларни доимо 130 процентдан ошириб адо этмоқда. Ўнгдаги суратда янги бунёд этилган бино. Л. Глауберзон фотолари.

ЭРТАГА ЎРМОН ХЎЖАЛИГИ ХОДИМЛАРИ КУНИ

ЯШИЛ БОЙЛИК

БОҒЛАР КЕНГАЯДИ

Биз, ўрмончиларни «яшил бойлик ижодкорлари» дейишади. Ҳақиқатан ҳам тоғ бағридаги кимсасиз адрларни яшил ўрмонларга буркаш, янги боғ-роғлар яратиш улар зиммасида.

Ўрмончиларимиз адрларда боғларни кенгайтириш учун ҳаракат қилишмоқда. Механизациялашган отрядлар баланд адрларни траса шаклида қирқиб, кўчат экиш учун ҳозирлаяптилар. Тайёрланган майдонларга ўтқазилган кўчатлар тобора яшнамоқда.

Бизнинг ўрмон мелиоратив станция ишчи, инженер-техник ходимлари кейинги уч йил ичида Паркент тоғ адрларида 1700 гектар майдонни ўзлаштирдилар. Шундан 1000 гектарга яқин майдонга кўчат ўтқазилди. Адрларга асосан олма, олхўри, ток, ўрик, бодом ва ёнғоқ кўчатлари кўплаб экилаяпти.

Ўрмончиларимиз олдида турган асосий вазифа шамол ва ер эрозиясига қарши кураш олиб бориб, фойдаланилмай ётган тик адр ва қирлар бағрини боғларга айлантиришдир. Ҳозир бу адрларда бешта механизациялашган отряд тинимсиз иш олиб бораяпти.

Кейинги йиллар ичида Юқори Чирчиқ районидаги Калинин номли, Энгельс номли колхозларда 500 гектардан ортиқ майдонга мевали дарахт кўчатлари ўтқазилди. Бу кўчатларнинг 70-80 процентини кўкартиришга эришмоқдамиз. Шунингдек Бўстонлиқдаги «Қозоғистон ССР 30 йиллиги» колхози, 11-, 13-«Бўстонлиқ» совхозларида ҳам боғларни кенгайтириш ишлари жадаллик билан олиб борилмоқда. Шу йилнинг ўзида Ангрен адрларида 300 гектар ер ўзлаштирилди.

Бу ишларни амалга оширишда Хайитали Анваров бошлиқ 1-механизациялашган отряд коллективи ғайрат кўрсатяпти. Улар шу йилнинг ўзида 150 гектар майдонга мевали дарахт кўчатлари ўтқаздилар. Матиф Тўраев бошлиқ 2-механизациялашган отряд инженер-техник ходимлари шу кунгача 250 гектардан ортиқ майдонни трасса қилишди.

Кўчатларни парваришлаш ишлари ҳам юқори сифатли олиб борилмоқда. Биз кўчат қатор ораларига тўрт-беш мартадан ишлов беришга эришяпмиз. Кўчатларга ишлов беришнинг 80 проценти механизация ёрдамида бажарилади.

Ер ўзлаштириш ва кўчатлар парваришини намунали олиб боришда И. Норматов бошлиқ механизаторлар астойдил ишлаяптилар Х. Ортиқбоев, М. Эрматов, М. Мирёқубов, М. Отаметовлар шулар жумласига киради. Инженер-мелиораторлар С. Тожибоев, М. Азаматов, Х. Тожибоев каби ўз касбининг усталари ҳам ишни жадаллик билан олиб бормоқдалар.

Тоғлар бағрини боғларга буркашдек вазифани шараф билан адо этаётган коллективимиз ўз байрамларини меҳнатда муваффақият билан кутиб олишди. Ҳозиргача 550 гектар майдонни ўзлаштирилди. Йил охиригача яна 250 гектар ер ишга туширилади. Ўрмончиларимиз боғларни янада кенгайтириш учун астойдил тер тўкишаяпти. 600 гектар ер ўзлаштирилиб, мевали дарахт кўчатлари экилмоқда.

Ф. ФАХРИДДИНОВ,
Паркент ўрмон мелиоратив станцияси директори.

Тоғлар кўрки

Баланд тоғ тепасига кўтарилган сари кўз олдимизда гўзал яшил манзара гавдаланади. Тоғ ён бағрига экилган мевали дарахтлар ҳосилдан шох кўтаролмайди.

Бу ерлар Чирчиқ ўрмон хўжалигига қарашли. Ўрмончилар тоғларда манзарали ва мевали дарахт экилган майдонларни тобора кенгайтириб, ҳар йили шаҳар меҳнаткашлари дастурхонига кўплаб нок, ўрик, олхўри, олма, олча, бодом каби мевалар етказиб беришмоқда.

— Хўжалигимизга 1200 гектар майдон қарайди, — дейди унинг директори Ҳидой Носиров. — Бу майдонлардаги кўчатларнинг ҳаммаси ҳосилга кирган.

Ўрмончилар боғларни кенгайтиришга катта эътибор бермоқдалар. Улар ҳозир Бўстонлиқ райони колхоз ва совхозлари территориясида фойдаланилмай ётган 900 гектар майдонни кўчат экишга тайёрлашмоқда. Баланд қир бағрларини трасса шаклида қирқиб, мевали кўчатлар ўтқазишаяпти.

Бу трассаларга мевали дарахтлардан шафтоли, бодом, смородина, беҳи ва бошқалар билан бир қаторда манзарали дарахт кўчатлари ҳам ўтқазилади. Чинор, берёза, липа дарахтлари ўстирилмоқда. Шу йилнинг кузида ана шундай манзарали дарахтлардан 10 минг донаси экилади.

Хўжалик ходимлари тоғ бағирларида ёнғоқзорлар барпо этишга ҳам катта эътибор бермоқдалар. Бу йил адрларда ва ариқ бўйларидаги 1500 гектар майдонда ёнғоқзорлар ташкил этилади.

— Хўжалигимиз коллективи, — дейди суҳбат давомида директор, — Ички имкониятларни ҳисоблаб чиқиб, беш йилликни тўрт йилда бажариш юзасидан ўз зиммаларига социалистик мажбурият қабул қилдилар. Улар 2000 дона кўчат пайвандлаш, 124 тонна ўрнига 180 тонна ҳосил йиғиб олиш, 750 гектар майдонни трасса шаклида ўзлаштириш ва ўтқазилган кўчатнинг 75-80 процентини сақлаб қолиш вазифасини зиммаларига олишди. Бундан ташқари, шу йилдан бошлаб Чимён туристлар базаси атрофини меҳнаткашларни ҳақиқий дам олиш жойига айлантириш учун дастлабки ишлар бошлаб юборилади. Бу ерда 30 гектар ер ўзлаштирилиб, хилма-хил мевали дарахтлар ва манзарали кўчатлар ўтқазилади.

Ҳа, Чирчиқ ўрмон хўжалиги ходимлари тоғлиқ ўлкамизни боғларга буркашяпти.

Р. МИРАЪЗАМОВ,
Бўстонлиқ райони.

СУРАТЛАРДА: Тошкент механизациялашган ўрмон хўжалигининг илғорларидан ўрмончи Т. Авазов ва Б. Абдураҳмонов ўртоқлар. Пастда ўрмон манзараси.

ГЎЗАЛЛИК ШАЙДОЛАРИ

Яшил дарахтзор ичидан ўтган ёлғизоёқ йўл ўрмончилар посёлкасига олиб чиқади. Биз ялангликка етмасдан ўнгга бурилдик. Қуюқ дарахтзор шамолда енгил шовуллайди. Олтин ранг олган терак барглари чирт-чирт узилади. Ўрмонда сокин куз.

Бу ажиб манзара кишини ҳаёлга элтади. Ҳув қаршимиздаги кекса дарахт ҳам ўйга чўмгандек шохларини пастга эгган. Сочларига эндигина оқ оралаган ҳамроҳим Ҳожи ака манзарага маҳлиё бўлиб, оҳиста қадам ташлайди. Кўзлари атрофга меҳр билан боқади. У чорак асрки шу манзара шайдоси, ўрмон соҳиби.

Ҳожи аканинг ёшлиги, ўтли-оловли йиллари ўрмонда ўтди. Тоғларда янги-янги боғлар яратиш, кўчат ўтқазиш нияти билан яшади. Ўз касбига ихлос қўйиб, дилдаги эзгуларини рўёбга чиқарди.

Ўрмон оралаб борар эканмиз. Ҳожи ака шулар ҳақида ҳозирги кунда қилинаётган ишлар тўғрисида ҳикоя қилиб берди.

— Ўрмончиларимиз ўтган йили оширилган социалистик мажбурият олган эдилар. Ўрмончиликни ривожлантириш билан бирга ички имкониятлар ҳисобига чорвачилик фермалари ҳам ташкил этиш ташаббуси кўтарилганди. Бу ташаббус ҳозир муваффақият билан амалга ошириляпти. Шу йилнинг ўзида Оҳангарон дарёси ҳавзаларида балиқ кўллари ташкил этилди. Янгийўл ўрмончилик участкасида эса товуқчилик ва қўйчилик фермалари ишга тушди.

Кейинги йилларда ўрмончилар Паркент ва Оҳангарон ўрмон участкаларида бир неча юз гектар ерга кўчат ўтқазишди. Қисқа муддатда 600 гектар ерга ёнғоқ, олча, олма, нок ва бошқа мевали дарахт кўчатлари, шунингдек, бир неча юз гектар майдонда манзарали дарахтлар экилди.

Ўрмон оралаб сал юргач, кенг ялангликка чиқдик. Тахминан 3—4 гектар келадиган майдонда яшил кўчатлар барқ уриб турибди.

— Бу ер кўчат етиштириш участкамиз, — дейди участка бошлиғи Тўхтамурод Авазов. — Ҳар йили бошқа ўрмон хўжаликларига кўплаб мевали ва манзарали дарахт кўчатлари етказиб берамиз. Шу йилнинг ўзида 50 минг туп олма, 20 минг ўрик, 5000 ёнғоқ, 300 минг қайрағоч, 40 минг тупдан ортиқ олхўри кўчатлари етиштирамиз. Бу кўчатлар областимизнинг район ва қишлоқларини гўзаллаштириш, янги боғлар барпо этиш учун ишлатилади. Бундан ташқари, товуқ фермаси ҳам ташкил этдик. Бу йил планда белгиланган 5 минг дона тухум ўрнига 10 минг дона топширдик. Йил охиригача яна 5 минг дона тухум топширишни мўлжаллаяпмиз.

Тошкент механизациялашган ўрмон хўжалигининг бошқа участкаларида ҳам яшил бойлик ижодкорлари ғайрат билан ишлаяпти. Оҳангарон, Паркент зоналарида, тоғ бағридаги адирларда янги боғлар барпо этилмоқда. Кейинги йилларда бу майдонлардаги боғлар 500—600 гектарга кенгайди.

Ўрмон хўжалигида кенг истъемол моллари ишлаб чиқариш ҳам яхши йўлга қўйилган. Бу ерда дарахт чиқиндилари ва шохларидан 14 хилдан ортиқ маҳсулот ишлаб чиқарилади: Саватчалар, эшик, деразa ва бошқалар хўжаликка шуҳрат келтирмоқда. Ўтган йили пландаги 570 минг ўрнига 610 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Таннарх эса 3 процентга арзонлашди. Хўжалик 160 минг сўм соф фойда олди. Бу йил эса даромадни бундан ҳам ошириш учун курашилмоқда.

Ўрмон хўжалиги коллективини асосан ёшлар ташкил этади. Тракторчи Б. Мамадалиев, Д. Жалилов, У. Ёрбоев, Д. Жонтўраев, ўрмончилардан П. Авазов, А. Оллаберганов, Х. Рўзиматов, И. Эргашевлар номини ҳамма фахр билан тилга олади.

Байрам арафасида ўрмончилар ўз зиммаларидаги саккиз ойлик планларни муддатидан илгари ошириб адо этганликлари учун Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Узсовпрофнинг кўчма Қизил байроғи билан мукофотланди. Бу мукофот уларни янги зафарларга отлантирмоқда.

Хўжалик директори Ҳожи ака Умаров ҳозирда ўрмончиларнинг устоз ва мураббийси. «Ўзбекистонда хизмат кўрсатган ўрмончи» деган фахрий унвонга сазовор бўлган.

Ўлкамизни боғларга буркаётган гўзаллик шайдолари ҳимматига балли деймиз!

Н. ТЎРАЕВ,
Тошкент механизациялашган ўрмон хўжалиги.

ЎРМОНЧИЛАР шу кунларда ёш ниҳолларни пайвандлаш ишларини намунали олиб боришяпти. Шунингдек, Тошкент механизациялашган ўрмон хўжалигида товуқчилик фермаси ҳам ташкил этилган. Суратларда: (чапда) илғор ўрмончилардан Т. Норматов, Х. Қобилов ўртоқлар кўчатни пайванд қилишмоқда, (ўнгда) хўжалик товуқчилик фермасида.

Автор фотолари.

Жаҳон янгиликлари

ДИҚҚАТ МАРКАЗИДА

ҚОБУЛ, 16 сентябрь. (ТАСС). Афғонистоннинг «Анис» газетаси Афғонистон подшоси Муҳаммад Зоҳир шоҳнинг Совет Иттифоқига қилган дўстона визити тўғрисидаги ўз шарҳларида қуйидагиларни ёзади: Афғонистон билан Совет Иттифоқи ўртасидаги яхши муносабатлар ҳар иккала мамлакатлар халқаро тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлашга интилаётганлигини исбот қилади.

Газета Совет Иттифоқи билан Афғонистон ўртасида 1921 йилда дўстлик тўғрисидаги шартнома ва 1931 йилда бетарафлик ҳамда бир-бирига ҳужум қилмаслик тўғрисидаги шартноманинг имзоланиши билан ана шу муносабатлар учун асос яратиб берилганлигини таъкидлайди.

Афғонистоннинг ташқи сиёсати, деб ёзади «Анис» газетаси, тинч-тотув яшаш мақсадини ва бетарафлик, ўзаро ҳурмат ҳамда ҳарбий блокларга қўшилмаслик асосида барча мамлакатлар ўртасида ва хусусан Афғонистоннинг ўз қўшнилари билан самимий дўстлик ўрнатиш мақсадларини кўзда тутади.

«Ўз мустақиллиги ва территориясининг бутунлигига эришган Афғонистон - дейилади мақолада, Африка, Осиё ва Латин Америкаси халқларининг ҳуқуқини ва мустақиллик йўлидаги курашини астойдил қўллаб — қувватламоқда».

В. БРАНДТНИНГ АЙТГАНЛАРИ

БОНН, 16 сентябрь. (ТАСС). Германия Федератив Республикасининг канцлери В. Брандт КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев билан учрашмоқ учун Совет Иттифоқига учиб кетиш олдидан аэродромда баёнот берди.

Совет раҳбарлари, деди у, ўтган йил август ойида ГФР билан СССР ўртасида шартнома имзоланган вақтдаёқ белгилаб қўйилганидек, ўзаро фикрлашувни давом эттириш учун мени Совет Иттифоқига таклиф этишди.

В. Брандт таъкидлаб ўтганидек, унинг фикрича, Л. И. Брежнев билан бўладиган суҳбатлар иқтисодий, техникавий ва маданий соҳаларда ГФР билан СССР ўртасида ҳамкорликни яхшилашга ёрдам беради.

Бу сафар, деб уқтириб ўтди канцлер «ҳеч кимга қарши қаратилган эмас». Сафар тинчликни мустаҳкамлашга ва кескинликни камайтиришга хизмат қилади.

Брандт Ғарбий Берлинга оид масалалар юзасидан тўрт томонлама битим тузилганлигининг катта аҳамиятга эга эканлигини айтиб, бу битим кескинликни камайтиришга ёрдам беради, деб таъкидлади. Канцлер яна айтдики, Совет Иттифоқи билан ГФР ўртасида шартнома тузилмаганида Ғарбий Берлин хусусида битимга эришиш мумкин бўлмас эди.

ТАНГЛИККА УЧРАГАН СИЁСАТ

ХАНОЙ, (ТАСС). «Нян зан» газетаси 16 сентябрь сонида Жанубий Вьетнам шаҳар аҳолисининг АҚШ агрессиясига ва Сайгондаги Тхиеу қўғирчоқ режимига қарши олиб бораётган курашига бағишлаб бош мақола эълон қилди.

Жанубий Вьетнамдаги ватандошларимиз, дейилади бош мақолада, бирдамликни мустаҳкамлаб ва ҳаракат фронтини кенгайтириб, АҚШ ҳамда унинг қўғирчоқларининг жиноий сиёсатига қарши, демократик ҳуқуқлар ва тинчлик учун курашни кучайтирмоқдалар. Бу курашнинг ривожланиб бораётганлиги Американинг «вьетнамлаштириш» сиёсати барбод бўлганлигини ва АҚШнинг Сайгондаги қўғирчоғи сиёсий тангликка учраганлигини ёрқин исбот этувчи далилдир.

«Нян зан» газетаси Жанубий Вьетнам шаҳарларидаги аҳоли курашининг кучайиб бораётганлиги Вьетнам халқининг АҚШ агрессиясига қарши, ватанни қутқазиш учун олиб бораётган умум миллий курашига анча катта ҳисса қўшади, деб таъкидлайди.

Дўстлик ва ҳамкорлик учун

БЕЛГРАД, 16 сентябрь. (ТАСС). Югославия ҳамда чет эл журналистлари учун бўлиб ўтган матбуот конференциясида ташқи ишлар бўйича Иттифоқ секретариатининг вакили Д. Вуйица сўзга чиқиб, бундай деди: «Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Югославияга қиладиган дўстона визитини мамнуният билан табриклаймиз». Бу визитни, деб сўзини давом эттирди, у, биз ҳар иккала мамлакатнинг ҳамма соҳаларда Совет-Югославия муносабатларини янада ривожлантиришни истаганлигининг ва шунга интилаётганлигининг ифодаси, деб биламиз.

Югославия Социалистик Федератив Республикаси Совет Иттифоқи билан барқарор ва ҳар томонлама муносабатларни ривожлантиришдан ғоят манфаатдордир.

Югославия билан Совет Иттифоқи ўртасидаги муносабатлар кейинги вақтларда, муваффақиятли равишда ривожланмоқда, деб таъкидлади Д. Вуйица. Шунга қарамасдан ҳар иккала томон ҳамкорликни янада ривожлантириш учун шароит ва имкониятлар мавжудлигини ҳамда суверенитет, территориал даҳлсизлик, ички ишларга аралашмаслик принципларини ҳурмат қилиш ҳамкорликнинг мустаҳкам негизи эканлиги хусусида ҳар иккала томон бир фикрда эканлигини бир неча марта таъкидлаб ўтдилар.

Бизнинг фикримизча, Югославия Социалистик Федератив Республикаси президенти, Югославия коммунистлар союзи раиси И. Броз Титонинг Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев билан бўлажак учрашувлари ЮСФР билан СССР ўртасида дўстлик ва ҳамкорликни бундан кейин ҳам ҳар томонлама ривожлантириш ва кенгайтиришга ёрдам беради. Бу визит жаҳонда мавжуд мураккаб бир вазиятда халқаро миқёсда иккала мамлакатнинг тутган позицияси ва фаолияти тўғрисида фикр айрибошлашга имкон беради.

УЧИРИШ КЕЧИКТИРИЛДИ

ВАШИНГТОН, 16 сентябрь. (ТАСС). Аэронавтика ва космик фазони тадқиқ қилиш миллий бошқармаси (Наса) ернинг магнит майдонини ўрганиш мақсадида ионлаштирилган барий бурларидан иборат булут ҳосил қилмоқ учун «Скаут» ракетасини Уоллопс (Виржиния штати) оролидан учириш кечиктирилганлигини хабар қилди. Ракета босқичларидан бирида водород перекиси чиқиб кета бошлаганлиги учиришни кечиктиришга сабаб бўлди. Ракетани ремонт қилишга киришилди.

Энди ракетани 19 сентябрда учиришга уриниб кўрилади.

ТОШҚИНДАН КЕЛГАН ЗАРАР

ДЕҲЛИ, 16 сентябрь. (ТАСС). Ҳиндистоннинг шимолий ва шарқи-шимолий районларида сўнгги йилларда юз берган энг катта тошқин пасая бошлади. Расмий маълумотларга кўра, Ғарбий Бенгалиянинг Биҳар, Уттар Прадеш ва Орисса штатларига етказилган жуда катта моддий зарар 4 миллиард рупийга боради деб чамаланмоқда. Биҳар ва Уттар-Прадеш штатлари айниқса кўп зарар кўрди. Биҳар штатининг экономикасига етказилган зарар 2 миллиард рупийга, Уттар-Прадеш штатининг экономикасига етказилган зарар эса 1,27 миллиард рупийга боради. Уттар-Прадеш штатининг ўзидагина ҳалоқ бўлганлар сони 500 кишидан ошади, 630 мингтача уй вайрон бўлган ёки уларга шикаст етказилган.

Орисса штатида тошқиндан 2 миллиондан ортиқ киши зарар кўрди. 1,5 миллион акр майдондаги (бир акр 0,4 гектарга баравар) ҳосил пайҳон қилинди. беш мингтадан ошиқ қишлоққа зарар етказилди.

РАВАЛПИНДИ, 16 сентябрь. (ТАСС). Дакка шаҳрида расман эълон қилиндики, Шарқий Покистондаги сўнгги тошқин натижасида жами 6,42 миллиондан ортиқ киши зарар кўрди, 1,53 миллион акр ердаги ғаллани сув ювиб кетиб, пайҳон қилди.

ШАҲРИМИЗНИНГ БУГУНГИ КЎРКИ

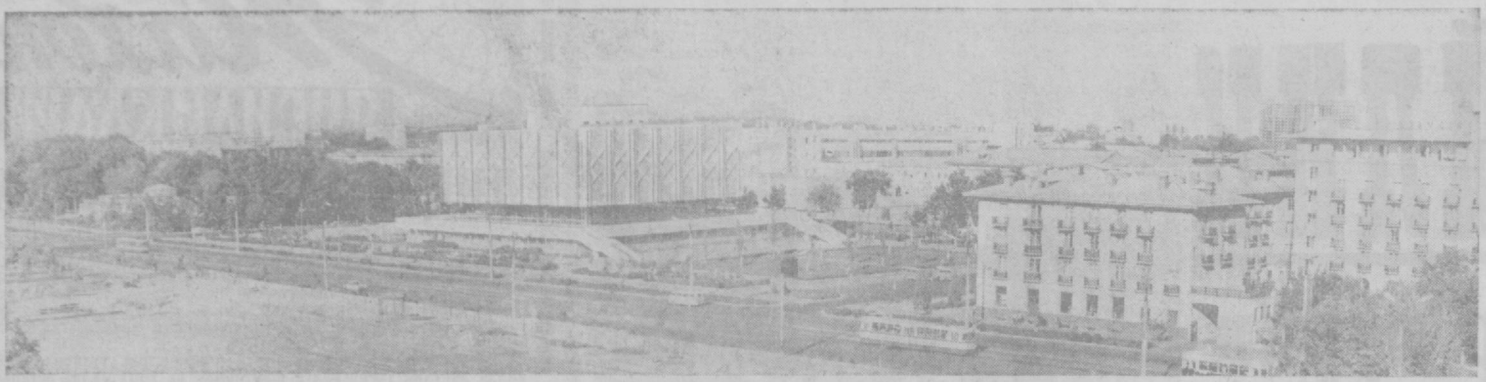

Пойтахтимиз кўркига-кўрк қўшиб турган, замон меморчилигининг ажойиб намунаси бўлмиш марказий В. И. Ленин музейининг филиали юқоридан ана шундай салобатли кўринади.

Л. ГЛАУБЕРЗОН фотоси.

ҚОЗОҒИСТОН АДАБИЕТИ ВА САНЪАТИ ДЕКАДАСИ ОЛДИДАН

Ғали ЎРМОНОВ

ШОИР ЙЎЛИ

Ғамла ўтди навқирон ёшим,
Онамдан ҳам айирди ўлим.
Йўқдир дўстим, на бир
сирдошим,
Мактуб ёзиб, бўшатсам дилим.
Сирқиратар етимлик дарди,
Саргардонман сиғмай оламга,
Машаққатни ким менга тортди?
Ташвишларим уланди ғамга.
Қариндошлар айтган ҳар
сўзлар,
Келтирарди кўзларимга ёш.

Бизлар бирга яшаган кезлар
Беролмасдим хўрликка бардош.
Шеъриятга қўйдим-ку меҳр,
Китоблардан топдим тасалло,
Шоир бўлдим, эл танир ахир,
Мудҳиш излар кўмилди, аммо
Қариндошлар билсин
кимлигим,
Аён кўриб ҳаёт йўлимни.
Баъзи чоғлар ўй сураман жим
Англарми деб шоир дилини?

СЕНИНГ СЎЗЛАРИНГ

Ўзгаларга сиринг этмайин
ошкор,
Яширинча менга боқасан қиё.
Боқасанғу, ўтиб кетасан
дилдор,
Мен эса оловсиз ёнаман гўё,
Чекка-чеккаларда юрсам-да,
лекин
Қарашларинг менга ошнодир
ҳамон.
Гўё қулоғимга сўзлайсан
секин,
«Мен сени севаман, севаман
инон»...
Сўзларинг қалбимда тўлқинли
дарё,

Хаёлдан руҳсоринг кетмайди
нари.
Гўё менга қанот қилару пайдо,
Чорлар, чорлар юксак
парвозлар сари.
Шундай бир фурсатни кутаман
ҳар дам
Ким менга айтади яширмай
айён;
Ёнма-ён ўлтириб, бўлиб
хотиржам,
Сенинг сўзларингни
тинглайман қачон?

Р. ТОЛИПОВ таржимаси.

ТУРЛИ КАСБ ЭГАЛАРИ

ОБИҲАЁТ ИЗЛОВЧИ

Ҳар дарёнинг ўз кемаси — ҳар ҳунарнинг ўз чамаси бор, дейди халқимиз. Дарвоқе, ўрта мактабни яхши баҳолар билан тамомлаган Карима касб танлашда иккиланмади. Қишлоқда ўсиб, катта бўлган қиз сувнинг қадрини жуда тушуниб етди. У севимли касб — гидрогеологликни танлади.

Карима 1961 йили институтни муваффақиятли тугатди ва иш фаолиятини Тошкент гидрогеологик экспедициясидан бошлади ўқувчилик йилларидаги дастлабки орзуси рўёбга чиқди. Мана бир неча йилдирки, Карима Қурбонбекова ўзбек гидрогеологик тресги комплекс тематик партиясида сидқидил ишлаб келмоқда. Бу ерда у сувларнинг физик ва химик хоссаларини аниқлаб беради.

Ҳозир обиҳаёт изловчи қиз Бўстонлиқ райони ва Ҳисор тоғларининг сув тизмаларининг силжишини ўрганмоқда.

— Ер ости ва устки сувларининг тартибсиз оқими қишлоқ хўжалигига озмунча зарар келтирадими. Биз эса ана шу ҳодисанинг олдини олиш йўлида хизмат қилаяпмиз, — дейди Карима.

Касбини шарафлайдиган, ўз устида тинимсиз меҳнат қилаётган оби-ҳаёт изловчи Карима Қурбонбековага оқ йўл тилаймиз!

А. НОСИРОВА.

ГУЛЛАР ОЛАМИДА

ЯЛ-ЯЛ ЁНАР

Мамлакатимизда Либерец шаҳридаги ботаника боғини бир кун ичида беш мингдан ортиқ киши келиб кўрди. Бу бежиз эмас: мазкур ажойибхонада сувда ўсадиган ғоят ноёб «Виктория-регия» гули очилган эди.

Гулининг катталиги 40 сантиметрдан зиёд бўлиб кечқурун очилади, кундузи ёпилади, оқшомда эса яна ўз жамолини кўз-кўз қилади. Шу қисқа вақт ичида гул рангини уч марта ўзгартиради, яъни оқ рангли гул аввал пушти, сўнг олов тусга киради. Бир кеча-кундуздан кейин гул сув остига чўкиб, сўнг бу ерда нўхотдек дона-дона уруғли мева ҳосил бўлади.

Шу боисдан ҳам «Виктория-регия» очилган куни ботаника боғи гул ишқибозлари билан гавжум бўлади.

МИМОЗАНИНГ СИРИ

Баъзи бир гуллар, масалан, мимозанинг ўз баргларини «очиб-ёпиб» туриши кўпдан олимларни қизиқтириб келган. Хўш, нега бу турдаги гуллар барги ўзидан-ўзи ҳаракатга келади? Франциялик ботаник олим Ж. Гейоше Америкада ўсадиган нўхотли ўсимликларни ўрганиб, бунинг сирини аниқлади.

Маълумки, бундай ўсимлик барглари, худди мимоза барглари каби, қоронғиликда юмилиб, ёруғда яна очилиб туради. Сал тегиб кетилса борми, уруғи тўкилиб, барги буралиб юмилади. Бунинг хосияти шунда эканки, бояги уруғлар ички тарафида ўзидан юмшоқ оқ модда чиқариб тураркан. Олим тажрибаларидан маълум бўлишича, бу модда баргларнинг очилиб-юмилиб туришига сабаб бўларкан. У ўта сезгир фоторецептор органи хизматини ўтаб, баргнинг юмилишини тезлаштираркан. Аммо, барг ҳаракатининг механизми нимадан иборатлиги ҳамон муаммодир.

„ШАПИТО“ ЦИРКИДА ЯНГИ МАВСУМ

Кеча пойтахтимиздаги «Шапито» циркининг янги мавсуми очилди. Россия Федерациясидан келган таниқли цирк артистлари пойтахтимиз томошабинлари олдида ўз маҳоратларини намойиш этишмоқда. Ушбу суратларда циркда ижро этилаётган айрим номерларни кўриб турибсиз. (Чапдан ўнгга) артист В. Гусева гимнастика машқини ижро этмоқда. РСФСРда хизмат кўрсатган артист И. Рубан ўргатган айиқ. Таниқли цирк артисти Э. Косиченко.

М. НУРИДДИНОВ фотолари.

Спорт

„Буревестник“ ғалабаси

Марказий «Пахтакор» стадионида енгил атлетика кўп кураши бўйича ўтказилган Ўзбекистон шахсий команда биринчилиги мусобақаси икки кун давом этди. Унда марказий ва республика кўнгилли спорт жамиятлари ва идоралар советларининг терма командалари қатнашди.

«Буревестник» командаси энг яхши натижага эришди. Иккинчи ўринни «Меҳнат», учинчи ўринни эса «Динамо» командалари олди. Ўнкураш бўйича 1971 йил республика чемпиони номига фарғоналик спортчи Ренат Алюшев сазовор бўлди. У 6 минг 364 очко тўплади.

Аёллар орасида бешкураш бўйича биринчи ўринни чирчиқлик «Меҳнат» командасининг аъзоси Людмила Жукова олди. У эришган натижа — 3 минг 949 очко. Шунингдек, ўсмирлар орасида ўнкураш бўйича Тошкент Давлат физкультура институтининг иккинчи курс студенти Фарид Шалбиддин 6 минг 359 очко тўплаб, янги республика рекордини ўрнатди.

ЛЕВ ЯШИН ЎЙНАЙДИ

Марказий «Динамо» стадиони пойтахт футбол командалари ветеранларининг турнирини ташкил қилмоқда. Турнирда касаба союзлари клублари терма командаси, ЦСКА, «Динамо», ва «Спартак» командаларининг ўйинчилари қатнашишга розилик беришди. Турнир иккита ярим финал ва финалдан иборат бўлади. Бугун, 17 сентябрда ЦСКА билан касаба союзлари терма командаси, 18 сентябрда эса «Динамо» билан «Спартак» учрашади. 20 сентябрда — финал. Бу турнирда хизмат кўрсатган спорт мастерлари Л. Яшин, А. Хомич, К. Крижевский, В. Царев, В. Иванов, Э. Стрельцов, В. Никаноров, А. Башашкин, В. Бобров, А. Гринин, Н. Симонян ва бошқалар қатнашади.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

9.55 — Кўрсатувлар программаси.

Ўзбек тилида: 10.00 — Дўстлик чаманзори (концерт). 10.35 — Мен — Қозоғистон (кўп серияли телефильмнинг 3 серияси).

10.55 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

16.55 — Кўрсатувлар программаси.

Ўзбек тилида: 17.00 — Китоб — бизнинг дўстимиз. 17.30 — «Ахборот» информацион программаси (рус тилида). 17.45 — Замондошимиз (телеочерк). 17.55 — Доктор Абстнинг тажрибалари (бадиий фильм). 19.20 — «Ахборот» информацион программаси, 19.40 — Эстрада шинавандалари, сизлар учун. Ботир ЗОКИРОВ куйлайди, 20.15 — Кўрсатувлар программаси.

20.20 дан — Москва кўрсатади.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 11.00 — Ўқув кўрсатувлари программаси. Ота-оналар учун консультация, 11.30 — Иванна ҳужумда (бадиий фильм).

15.00 дан — Москва кўрсатади.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 18/IX да Риголетто, 19/IX да Этик кийган мушук (кундузи), Травиата (кечқурун).

Тошкент Давлат циркида — МОСКВА ДАВЛАТ ЦИРК АРТИСТЛАРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Ўн икки стул — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Ҳалокатли хато — «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда). НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10, кундуз 12, кеч 7 ярим ва 9.20 минутда), «СПУТНИК», «ДРУЖБА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Музланган — «ДРУЖБА», «КЎКЧА» (тоқ соатларда), «ВОСТОК» (жуфт соатларда).

Даштдаги қишлоқча — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундузи), «МОСКВА» (кундуз соат 11.40 ва кеч 6.40 минутларда).

Музика садолари — «МОСКВА» (кундуз соат 1.20 минут, 4 ва кеч 8 яримда), «ЧАЙКА» (кеч соат 8.45 минутда).

Сангам — ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

Гул ва тош (ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (кундуз соат 2, ва 4.40 минутда).

Фанфан Тюльпан — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда).

ЕЗГИ БИНОДА

Ҳалокатли хато — «ФЕСТИВАЛЬ».

Малика соҳиби — «ХИВА».

Музланган — ТЕЛЬМАН номли.

ҚОЗОҚ ФИЛЬМЛАРИ ФЕСТИВАЛИ

Ўзбекистонда ўтказиладиган қозоқ санъати ва адабиёти декадаси қардош халқлар маданиятининг ёрқин намойиши бўлади.

Декада вақтида Қозоғистон кинематографчилари яратган янги бадиий фильмлар билан бир қаторда республика эришган улкан ютуқларни ўзида ифода этувчи хроникаль-ҳужжатли ва илмий-оммабоп фильмлар, ҳамда илгари ишланган киноленталар ҳам намойиш қилинади.

Кинофильмлар прокати бўйича Республика контораси.

ОЛТИ МИНГ СЎМЛИ „ҲАЙФСАН“

Бу гал қалам тиғига олган қаҳрамонимиз ишда сўзамол, зукко, суҳбатда ипакдек мулойим, сертакаллуф, меҳмондорчиликда сипо аёл. Касби — болалар врачи, мансаби — Олмалиқ шаҳридаги сил касалликлар диспансерининг бош врачи.

У ишхонада куйди-пишди. Ходимлари томонидан зиғирдек хатога йўл қўйилса, жиғи-бийрони чиқади.

Аммо аслида Лидия Григорьевна Ким ўз манфаати йўлида шайтонга дарс берадиган хилидан экан. У бош врач этиб тайинлангач, уч-тўрт ой тишини-тишига қўйиб, шифохонанинг паст-баландининг азмойишини олди. Молиявий-хўжалик соҳасидаги кирди-чиқди, сарф-харажатларни кўздан кечирди. Беморлар учун машинада келаётган турли-туман озиқ-овқат, ноз-неъматларга суқланиб қаради. Қани энди, шулардан бир машинаси уйига туширилса, жони кирарди-я! Аммо, иложи қанча? Шаҳар бедарвоза эмас-да!

Лидия Григорьевна ўзини гўё хазинали ўрага тушгандек сезарди-ю, лекин ундан қандай фойдаланишни билмай, гаранг эди. Нафс балосига йўлиқиб, фақат текин еб-ичиш билан «қуруқ» маошга қаноат қилармиди! Ҳа, балои нафс мўмай пул топиш йўлида минг гулоҳга киришга мажбур этади. Кипи ихтиёрини нафс йўлига топширади. Ким ҳам нақд пул топиш мақсадида касалхонани «элак-элак» қилиб юборди.

Штатлар рўйҳатини текшириб кўрса, фойдаланилмай ётган «единица»лар қалашиб ётипти. Уборщица, фаррош, сантехник, шофёр, боғ ишчиси, санитарка ва ҳоказолар. Буни кўрган Кимнинг кўзлари қинидан чиқаёзади: нафси хаккалак отди. «Иш буёқда экан» деди-ю, тамшаниб қўйди. Сўнг бу штатларни «пулга» айлантириб, ҳамёнига уриш йўлларини «ишлаб» чиқди. Тузган режасини амалга ошириш учун муттасил ўйлади.

У кишилар ичига дарров киришга суяги йўқлигидан ўзромига юрадиган ходимлар билан аста-секин иш бошлади, уларга алоҳида «меҳрибонлик», қилди, ҳасратлашди, сирлашди, дардини айтиб «ишлов» берди. Гап орасида «Балиқ сув билан тирик, мен сизлар билан» деган иборани ҳам қистириб ўтди. Касалхона ходимлари орасидан ўзига «сирдон»лар тайёрлагач, ишга киришди. Даставвал ҳамшира Чичилимова устидан «тажриба» ўтказди, уни хузурига чорлаб, қўйнига қўл солди:

— Дугонажон, — дейди ташвишли оҳангда. — сиз ўзимизникисиз. Яширадиган сирим йўқ: касалхонада кўзга кўринмайдиган икир-чикир сарф-харажатлар кўп бўлар экан. Масалан, пол ювадиган латта, супурги, ямоқ-ясқоқ дегандек, ҳаммаси пул. Бунақа нақд пулни банка бермайди, йўлини ўзинг топ, дейишади. Нима қилишга бошим қотди... Хўш, волидангизни хўжа кўрсинга ишга ўтказиб қўйсам, нима дейсиз?

Чичилимова қўққисдан бу қалтис илтимосдан гарангсиб қолди: «йўқ» деса бошлиқ, «ҳа» деса, чуви чиқиши мумкин.

ФЕЛЬЕТОН

— Охири қандоқ бўларкин?

— Бировга гуллаб қўймасангиз бас, — деди бошлиқ, — мен шу ерда бўлсам, сизни чумчуққа чўқиттирмайман. Яхшиликни биладиган аёлман!

— Ҳа, майли...

Чичилимова билан иш хамирдан қил суғургандек битгач, бош врач хонасида ҳамшира Гришина билан навбатдаги «сир»ли суҳбат қурилди. Унинг мункиллаган кампир онасини «ишга» қабул қилинди. Шундай қилиб, умрида афтиангорини кўрмаган саккиз нафар қари-қартангни «ишга» олганлиги ҳақида хуфя буйруқ чиқариб, фойдаланилмай турган «единица»ларни пулли қилиб қўйди. Маош олинадиган ведомостларга номи бор-у, ўзи йўқ «ходимлар» тиркалиб, пулларини ҳамёнга ураверди.

Лидия Григорьевна ишнинг силлиқ боришидан мамнун бўлиб, бу йўлда яна кенг кўламда фойдаланиш ҳақида яна бош қотира бошлади.

Ўйлаб қараса, шифохона бамисоли карвонсарой. Силласи қуриган касаллар буёқдан инқиллаб келиб, зўр дори-дармон олиб, кучли таом танаввул этиб, нарёқдан чиқиб кетишяпти. Касалхона боғида, ҳовлисида, ташқарисида «сичқон сурди» қилиб юрган беморлар орасида қип-қизил мағиздек «ишга» ярайдиганлари ҳам бор.

Бош врач «обход» вақтида шунақа беморларни саралаб, исми, фамилиясини билиб, уларни ҳам енг ичида «ишга» қабуллади. Масалан, беморлардан Самсонов сантехник, Кочегин шофёрлик вазифасини «ўтайди» ва ҳоказо. Шу йўл билан 20 нафар бемор турли вазифаларга «ишга» олиниб ҳар ой. бош врач маошни ҳамёнга ураверади. Лидия Григорьевна Ким қисқа вақт ичида шундай қинғир йўл билан давлатнинг 6 минг сўмга яқин пулини совурди.

Кутилмаганда қинғир ишнинг миси чиқди. Яқинда область контроль ревизия бошқармасининг ходимлари Лидия Григорьевнанинг «фаолияти»ни текшириб, қаллоблигини фош этишди. Найрангбоз аттанг деб бармоғини тишлаганча қолди. Унинг ҳақида ҳамкасблари ўртасида гап-сўз чувалашди:

— Ўзи кичкина бўлса ҳам, «ашуласи» катта экан-а!

— Касалхонанинг пули масчитнинг халимими, еб кетаверади!

— Зуваласи пишиқ аёл, қараб туринглар, сувдан қуруқ чиқиб кетади.

Дарвоқе, «зуваласи пишиқ» эканми, ҳайтовур Кимнинг юқоридаги ножўя ишларини яхши билган шаҳар соғлиқни сақлаш бўлимидаги айрим мансабдор ўртоқлар уни «хатоси» учун бир поғона пастга тушириб қўйишди. Партия ташкилотида эса бу масалага «жиддий» баҳо берилди: яъни битта «ҳайфсан»! эълон қилинди.

Шу билан иш босди-босди бўляпти. Жигилдондан ўтиб кетган давлат пулини айбдорлардан ундириш ҳақида ҳеч ким бош қотираётгани йўқ. Шундай экан, бу аҳволни қандай баҳолаш мумкин?

Малик ИБРОҲИМОВ.

ОБУНАЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

1972 ЙИЛ УЧУН ҚУЙИДАГИ РЕСПУБЛИКА, ОБЛАСТЬ, ШАҲАР ва ЁШЛАР ГАЗЕТАЛАРИГА

Обуна давом этмоқда

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»,
«ПРАВДА ВОСТОКА»,
«ҲАҚИҚАТИ ЎЗБЕКИСТОН»,
«ЛЕНИН БАЙРОҒИ»,
«ЎЗБЕКИСТОН МАДАНИЯТИ»,
«ЁШ ЛЕНИНЧИ»,
«КОМСОМОЛЕЦ УЗБЕКИСТАНА»,
«ЛЕНИН УЧҚУНИ»,
«ПИОНЕР ВОСТОКА»,
«ЎҚИТУВЧИЛАР ГАЗЕТАСИ»,
«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ»,
«ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ»,
ҲАФТАЛИК РАДИО — ТЕЛЕВИДЕНИЕ ПРОГРАММАЛАРИ
«ТОШКЕНТДАН ГАПИРАМИЗ»,
«ГОВОРИТ ТАШКЕНТ».

ОБУНА «СОЮЗПЕЧАТЬ» агентликларида, бўлимларида, ишхона ва ўқиш жойидаги жамоатчи матбуот тарқатувчилар орқали қабул қилинади.

Редактор ўринбосари Р. УМАРОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — орган Ташкентского обкома КП Узбекистана, областного Совета депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — В36495. Редактор ўринбосарлари — В35885, В37916. Масъул секретарь — В34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — Б31936. Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — В33786. Партия турмуши, Ахборот ва спорт бўлимлари — В35811. Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — В39050. Совет қурилиши, маиший хизмат ва шаҳар хўжалиги бўлими — В38761, катлар ва оммавий ишлар бўлими — В34045. Эълонлар бўлими — В38142. Коммутатор — В30249 дан В30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р.14503 ИНДЕКС 64697. А — 1833.